

FÜGGETLEN UJSÁG

Debrecen, XXI. évi. 110. szám.

ÁRA 40 KORONA

1923 május 17. Csütörtök.

Holnap tárgyalja az olasz kormány a magyar ügyet

Bethlen az olasz királynál — Bethlen és Kállay szombaton érkeznek haza

Budapest, május 17. Bethlen István gróf miniszterelnök és Kállay pénzügyminiszter e hét folyamán Róma pénzügyi körével fog tanácskozást folytatni és előreláthatóan szombaton érkeznek vissza Budapestre, amennyiben péntekig sikerül minden irányadó olasz tényezővel lefolytatni a tárgyalásokat a miniszterelnök és a pénzügyminiszter együtt fognak utazni Budapestre, ha azonban a tárgyalások addig nem nyerne befejezést, Bethlen István gróf egyedül jön vissza míg Kállay pénzügyminiszter még néhány nappal meghosszabbítja római tartózkodását és ebben az esetben csak kedden utazik vissza.

Holnap foglalkozik

az olasz kormány Bethlen kérésével Róma, május 16. A Volta jelentése szerint az olasz kormány holnap fog Bethlen miniszterelnök előterjesztését foglalkozni. A jóvátételi bizottság olasz delegátusa ezután végleges utasításokat fog kapni, amelyek kétségkívül megfelelnek Olaszország eddigi magatartásának.

Bethlen az olasz királynál

Róma, május 16. Viktor Emánuel király ma délelőtt fél 12 órakor kihallgatáson fogadta Bethlen István gróf miniszterelnököt, akinek tiszteletére az audencia után fél egy órakor reggelit adott. A dezsőné Nemes Albert gróf, quirinali magyar követ és Khuen Héderváry Sándor követségi tanácsoson kívül Mussolini miniszterelnök, Mattioli a király házi minisztere, Acerbo miniszterelnökségi államtitkár, Castagnetto herceg és mások vettek részt.

Bethlen mai napja

Róma, május 17. Bethlen miniszterelnök ma korán reggel számos római újságírókat fogadott, akik előtt ismerette utána a céljait, változó Magyarország gazdasági helyzetét és közléseket tett párisi és londoni tárgyalásairól. Delelőtt háromnegyed tíz órakor meglátogatta Acerbo miniszterelnökségi államtitkárt, utána pedig Ciano kereskedelmi hajózási főbiztos kereste fel, majd a királyhoz ment.

A délután folyamán a miniszterelnök meglátogatta Salandra volt miniszterelnököt, azután pedig résztvett a parlament megnyitóján. Az esti órákban hosszabb tanácskozást folytatott Contarínival, a külügyminiszterium főtitkárával.

Boncompagni herceg ma este Bethlen miniszterelnök tiszteletére dívert adott.

A magyar miniszterelnöknek a tegnapi és a mai nap folyamán az olasz politikai és társadalmi élet, valamint a diplomáciai testület számos kitűnősége adta le névjegyt.

Az olasz lapok valamennyien melegen üdvözlöik a magyar nemzet kiküldöttét megérkezésük napján. A Tribuna, a Mondo, a Popolo és az Idea Nazionale közli gróf Bethlen István miniszterelnök életrajzát. Az Epoca

vezérelkekben arról biztosítja a magyar miniszterelnököt és a magyar nemzetet, hogy ha másuttal megértésre nem találtak, Olaszországban őszinte rokonszévvel fogadják gróf Bethlen Istvánt és társait, mert a magyarság ügye az olaszság ügye.

Franciaország ellenségeskedése szerencsétlen dolog

London, május 17. A Manchester Guardian a következőket írja: Nagy szerencsétlen dolog a francia propagandisták szempontjából, hogy minden olyan erőfeszítésben, amely nemzetközi együttműködésre irányul, Franciaország ellenséges szerepet foglal el. Példa erre a legutóbbi időben Magyarország ügye.

A jóvátételi bizottság angol és olasz tagjai hozzájárultak ahhoz, hogy Magyarországnak hasonló kölcsönt engedélyezzenek, mint Ausztriának nyújtottak, ellenben a franciák a kisanant államának kormányával megüszítják a segítséget. Franciaország azt akarja, hogy a jóvátételt fizessék meg, ha nem a magyarok, akkor a kölcsön átírja. Ennek az állásfoglalásnak eredménye rövidesen mutatkozik meg, ha csak Franciaország nem téríti más útra a kisanantot és nem csatlakozik Anglia álláspontjához.

A „Temps” a döntés további elhalasztását kívánja

Páris, május 16. A magyar kérésről, amely tegnap délután a jóvátételi bizottságot foglalkoztatta, a Temps a következőket írja: Franciaországnak semmi oka sincs ellenézni azokat a pénzügyi műveleteket, amelyeket a magyar kormány tervbe vett, de Franciaország nem akar különválni szövetségeseitől: a csehekől, a románoktól és a jugoszlávoktól. Másrészt Franciaország azt is szem előtt tartja, hogy abban az esetben, ha kielégítőnek Magyarország, ezzel ne teremtsenek precedens Németország számára. Amikor a hitelműveletek előkészítéséről van szó, valamennyi szövetségeseinek egyetúlen kell ugyanazon területen közreműködni. Hasonló megfontolások nem kerültek el az olaszok figyelmét sem, akik, úgy látszik, szívesen elhalasztanák a magyar kérés végleges megvizsgálását. A hasznos elővigyázat lenne abból a szempontból, hogy biztosítsák gróf Bethlen István okos politikájának sikerét. Ha a jóvátételi bizottság a döntés elodázása mellett foglana állást, egyetlen francia sem rohanna meg azért.

A Republique Francaise a korona romlásáról

Páris, május 16. A Republique Francaise megértő hangon foglalkozik a jóvátételi bizottság elé terjesztett magyar kéréssel. Bethlen István gróf magyar miniszterelnök — írja — a jóvátételi bizottság előtt kifejtette, hogy Magyarországnak nemzetközi kölcsönre van szüksége, mert csak így stabilizálhatja pénztét és csak így menekülhet meg egy gazdasági és társadalmi katasztrófától, amelynek következményeit természetesen egész Közép-Európa megérezné. A magyar korona ma már egytized centimeon áll és bizonyos, hogy ha nem tesznek semmit esésének leállítására, akkor Magyarország kibogozhatatlan nehézségekbe bonyolódik. A cikk ezután részletesen ismerteti a magyar miniszterelnök előadása nyomán azokat a tényeket, amelyek indokolták teszik, hogy Magyarországgal szemben is engedjék meg a zálogjogok felülgészítését.

Nem mond le a német kormány a jóvátételi jegyzékek miatt

Berlin, május 17. Cuno birodalmi kancellár elnöke alatt tegnap délután öt órakor összeült a minisztertanács, hogy megvitassa a belpolitikai és külügyi helyzetet. Jól értesült parlamenti körökből tudjuk, hogy a minisztertanács fontos döntések történtek és a kancellár szerdán délelőttre a szociáldemokrata párt, délutánra pedig a polgári pártok vezéreit kérére magához. A tegnapi minisztertanácsban még nem állapították meg részleteiben az angol és az olasz jegyzékre adandó válasz szövegét. Abban körülbelül egyetértenek a parlamenti pártok, hogy a mai viszonyok között mindenáron kerülni kell a kormányváltást, csak a német néppárt dolgozik ilyen irányban, amit a többi polgári és szocialista párt teljes erejéből ellensúlyozni kíván.

A birodalmi gyűlési szeniorok tanácsa tegnap szintén ülést tartott s a külügyi vitát elhalasztotta. Ennek

következtében nem bizonyos, hogy a pünkösdi ünnepek előtt egyáltalán nyilatkozni fog-e a kancellár és a birodalmi külügyminiszter a szövetségesek válaszáról és azzal kapcsolatban a jóvátételekről.

Bonar Law és Poincaré találkozása

London, május 16. (Havas.) Az Evening Standard jelentése szerint Bonar Law május 24 előtt nem tér vissza Londonba. Addig a miniszterelnök találkozni fog Poincaré francia miniszterelnökkel s megbeszéli vele a jóvátételi kérdés, valamint az azzal összefüggő problémákat.

Tanácskozások

Róma, május 16. Elénk diplomáciai tárgyalások indultak meg a német jóvátételi kérdés és a szövetséges kormányok válaszá körül. Mussolini miniszterelnök tegnapelőtt a francia és a német nagykövetet fogadta és ezeknek a tárgyalásoknak az ad különösen nagy jelentőséget, hogy hivatalos párisi távirat szerint Poincaré egyidejűleg hosszasan tanácskozott Párisban az olasz nagykövettel.

Aranyparitásban követelik a köztisztviselők a fizetésrendezést

Budapest, május 17. Ma délután a köztisztviselő kérdéssel összefüggő ügyek rendezésére megválasztott ellenzéki végrehajtó bizottság folytatja tanácskozását Daruváry helyettes miniszterelnök és Valkó Lajos helyettes pénzügyminiszter vezetésével. A tanácskozáson illetékes helyen a következőket mondták:

A bizottság tagjai a tisztviselők létszámának redukciójával kapcsolatban a különböző köztisztviselő érdekelteket kérelmét terjesztették elő, amelyek azt kívánják, hogy az elbocsátásokat ne az a miniszterközi bizottság végezze, mely a B listára helyezett tisztviselők ügyében határozott. Az elbocsátásoknál a főszempont és az irányadó elv a vagyoni helyzet legyen és a megmaradó tisztviselőket érdem szerint osztályozzák. A bizottság tagjai a fizetésjavítás ügyében a különböző előterjesztéseit adják át a miniszterelnöknek, anélkül azonban, hogy állást foglaljanak akár az egyik, akár a másik mellett. A legtöbb tisztviselőszervezet az aranyparitás alapján kívánja a fizetés megállapítását, de az aranyparitásnak nem a teljes értékét kívánják, hanem megelégednek a 80 százalékkal, amelyből 30 százalékot hajlandók adó fejében az államnak visszatéríteni a női tisztviselő fizetése után, 20 százalékot a nő, de nem családost, 10 százalékot pedig a nő, de családost tisztviselő jövedelme után. Különbösen a memorandumok arra kéri még a kormányt, hogy a mezőgazdaság minden ágában erre az adóalapra helyezkedjék.

Egy másik memorandum a buza-paritást kívánja a fizetésrendezés alapjául, még pedig minden békebeli egy korona fizetés után az időszerű két kg. buza papirpénz értékét. Végül a természetbeni ellátás megszüntetését és annak készpénzben való klszolgálatát kéri.

Akad a különböző szervezetek memorandumai között néhány, mely záros határidőig tűz ki a kérelem teljesítésére. A kormány tagjai már az első tárgyaláson azt hangoztatták, hogy sem végérvényes nyilatkozatot, sem pedig kötelező ígéretet nem tehetnek, mert ez részben a miniszterelnök, részben pedig a pénzügyi-

miniszterre tartozik, ők csak informatív jellegű tárgyalásokat folytatnak és tudomásul veszik a képviselők utáni előterjesztett kívánásokat.

Az ellenzéki képviselők maguk nem lépnek fel követelésekkel, hanem mint a helyettes miniszterelnök bejelentette, a végleges választ a miniszterelnöktől várják. Az ellenzéki képviselőkhez érkezett memorandumok az egész akcióból a KANSZ vezetőségének kikapcsolását kéri, amelyet különbözőképpen indokolnak.

Magyar küdöttek a párisi agrárkonferencián

Mayer János volt földművelésügyi miniszter és Schandl Károly földművelésügyi államtitkár holnap Párisba utaznak, hogy a kormány és a gazdasági szervezetek képviselőitében részt vegyenek a párisi nemzetközi agrárkongresszuson.

Elmaradt

a földbirtokreform-szövetség ülése

A földbirtokreform novellával már a különböző politikai pártok is kezdnek foglalkozni. Ma este terveztek a földbirtokreform szövetség pléniaris ülést, azonban ez elmaradt, mert az összehívás íránt nem történt intézkedés. A földbirtokreform szövetség egyes tagjai úgy találják, hogy a novella nem szolgálja a többtermelés érdekét, azonban ezt az állást csak azért hangoztatják, hogy a novella ellen hangulatot teremtsenek. Az egyes pártban különösen a jobboldali tagjai erősen szervezkednek abban az irányban, hogy a nagybirtokosok ellen foglaljanak állást.

A fővárosi választói névjegyzékek revíziójáért

A Rassay-párt helyiségében ma este az ellenzéki pártok pártközi konferenciát tartottak, amelyen elhatározták, hogy a fővárosi választói névjegyzékek körül támadt konfliktussal kapcsolatban megfellebbezik a központi választmánynak azt a határozatát, hogy a kihagyottak névsorát nem jügesztik ki. A pártközi konferencia arra az álláspontra helyezkedett, hogy ezt az ügyet nem lehet egyszerű városi ügynek minősíteni, hanem mint politikai ügyet kell kezelni.

Adócsalással vádolják a francia képviselőház alelnökét

Paris, május 17. A Quotidien című újság olyan botrányt pattantott ki, amilyen a francia politikai életben az utóbbi évtizedben nem volt. Francois Arago, a képviselőház alelnöke ellen azt a súlyos vádat emelte ez az újság, hogy a kincstári többmillió eráig megkésztette.

Arago előkelő politikai személyiség. Annak a nemzeti blokknak, amely a mostani képviselőház többségét alkotja és amely Franciaország mostani politikáját irányítja, ő az alelnöke. Ezen a réven választották meg a képviselőház alelnökéül is, annak ellenére, hogy politikai pártállásánál fogva a legszélsőbb konzervatívokhoz húz.

A Quotidien napokon keresztül közölte vádjának részleteit. Arago azzal próbálta a vádakát megerősíteni, hogy nem válaszolt rájuk. Ez az előkelő pöz csakhamar hatástalannak bizonyult. A Quotidien ugyanis mind szabatosabban és szabatosabban formulázta meg vádjait, míg végül Arago elhatározta, hogy fölveszi a keztyűt. A nacionalista Eclairben nyilatkozott az ellene emelt vádakra.

Nem tudok mást mondani, — ez volt a nyilatkozatának a veleje, — hogy az egész vád számszerűség. Az igaz, hogy az apósmától örökölt vagyontól még nem adtam a kincstárnak fejtámasztást, de ennek az az oka, hogy az örökség körül nézeteltérések támadtak a rokonok között. Mihelyt ezek a nézeteltérések elsimulnak, rendbehozom ezt az adóügyet.

A Quotidien rendkívül élesen válszolt erre a mentődzsre.

Arago ur állításai — írta — szemszedetett valótlanok. 48 órát adunk neki, hogy szedje össze az emlékeit és tegye le a mizdázokat a hivatalokat, amelyekkel polgártársai megfizették. Ha erre nem lesz hajlandó, mi tudni fogjuk kötelességünket.

A 48 óra elmúlt és Arago haragott. Erre a Quotidien terjedelmesen feltárta a skandalumot.

Arago apósa Jean Dupuy miniszter és a Petit Parisien tulajdonosa volt. Néhány évvel ezelőtt halt és roppant nagy vagyont hagyott maga után. Egy fia és egy leánya volt, ezek örökölték a rengeteg értékeket.

Ennek az örökségnek az elosztása oly egyszerű volt, — mondja a Quotidien — hogy a halál után néhány héttel már meg is történt. Bizonyosság rá, hogy a nu, Pierre Dupuy már 1921 elején szabályszerűen bejelentette a kincstárnak, hogy az örökség következtében a vagyona és jövedelme tetemesen megnövekedett. Az adóhivatal azután ennek arányában meg is adózta és az adókat azóta rendszeresen fizeti. A sógora, Arago ur, azonban egyáltalában nem jelentett be semmit és így a kincstárt több millióra rugó összegről fosztotta meg. Ki tudja, meddig titkolózott volna Arago ur, ha az adóhivatal véletlenül össze nem hasonlítja a Pierre Dupuy és Arago ur 1922-iki adóvallomását. Az adóhivatal erre éles hangon felszólította Arago urat, hogy azonnal jelentse be igazi jövedelmét. A képviselőház alelnöke erre azzal válaszolt, hogy halasztást kért. Nem adták meg neki. A képviselőház alelnöke erre úgy tett, mintha semmi sem történt volna.

Az illetékes hatóságok tanácskoztak, mitevők legyenek? Végül is abban állapodtak meg, hogy a törvény mindenki számára törvény és Arago teremes pénzbüntetéssel sújtották. Arago ezt is tagadta az Eclairben megjelent nyilatkozatában.

Arago ur hazudik, — állapítja meg a Quotidien — amikor azt mondja, hogy soha pénzbüntetésre nem ítélték. Igenis elítélték, meg vannak róla a hivatalos iratok, csak hogy ezt a büntetést nem fizették ki. Egy magas, nagyon magas, igen-igen magas politikai személy lépett közbe érdekében,

hogy ne kellessen fizetnie. De Lascyrie pénzügyminiszter éppen e politikai egyéniség, rendkívül előkelő voltánál fogva, nem nagy lelkesedéssel ugyanezt mégis beleegyezett, hogy az ügyet eltussolják. Ezzel értesítjük a pénzügyminiszter urat, akinek egyéni tisztességében nem kértünk, hogy hiába igyekezett letakarni ezt az affért, mi nem engedjük homályban maradni. Arago ur nem csak az örökségnek az adóját titkolta el, még egy másik hatalmas

summával, amely hárommillió frankra rug, szintén megkésztette a kincstárt.

A Quotidien leleplezéseit a nagy napilapok nem veszik tudomásul. Ennek ellenére meg volt a hatásuk, mert a demokratikus gantant, amely a nacionalista blokk alapjául szolgál, felszólította Arago, hogy mondjon le elnöki állásáról és egyben a képviselőházi alelnökséget is tegye le.

Arago eddig még nem válaszolt erre a levélre.

„A romániai magyarok politikai szabadsága nyilvánvaló jog”

Jorga is elismeri a magyarok jogait

Prága, május 16. A Pragen Presse egyik szerkesztője előtt Jorga egyetemi tanár nyilatkozatot tett Újrománia magyar kisebbségeinek helyzetéről s a beszélgetés során kijelentette, hogy az erdélyi magyar lakosság az ő román lakossághoz tartozik. A romániai magyarok politikai szabadsága nyilvánvaló jog.

Többek között kijelentette Jorga, hogy mint történész megállapíthatja,

hogy Magyarország nem a jelenkor állama, hanem a középkori Hansburg állam kebelében szerepelhetett és hogy Szent István koronája, amelyet a pápa ajándékozott, nem jelent egyebet, mint azt, hogy a katolikusoknak hűveket szerezzen. Magyarországnak saját érdeke, hogy a tengerhez jutás érdekében szomszádaival barátságos viszonyt tartson fenn.

XI. Pius pápa engedélyezett egy zsidó-katholikus házasságot

XI. Pius pápa szencziósi egyházi jogi döntéséről számolhat ma be a „Debreczeni Független Újság” munkácsi levelezője. Gut István dr., orvos a közeli napokban tartja esküvőjét Bernoviec Honkával, Bernoviec Gusztáv főmérnök leányával. A menyasszony római katolikus, a vőlegény pedig zsidó és ősei valóságban meg is akar maradni. Ennek ellenére a katolikus és zsidó jegyespár az egyházi törvények szerint is érvényes házasságot fog kötni, még pedig a munkácsi római katolikus templomban. A házassaladók ugyanis a valláskülönbség alapján fennálló egyházi bontó akadály alól pápai felmentést eszközöltek ki. Hasonló eset az egész világon alig fordult még elő, ezért XI. Pius pápa liberális szellemű engedélye általános érdeklődésre tarthat számot az egész világon.

Békét kötnek a törökök Lausanneben

Lausanne, május 16. A békekonferencia megint kezd olyanná válni, mint volt az első periódusban, amikor Anglia és Franciaország között folyt tulajdonképpen a tanácskozás. Ez magyarázza a francia delegáció mostani magatartását is. A törökök eddig visszautasították minden közeledést, azonban most már valószínű, hogy Izmed pasa bele fog menni egy olyan ajánlatba, amely Anglia részéről ered.

Francia hadmozdulatok Alexandrette környékén

London, május 16. Daily Mail angol távirata szerint a franciák Alexandrette környékén hetven repülőgépet összpontosítottak. Alexandrette s Aleppo körül katonai drótsövényeket készítenek. Katonai előkészületek foly-
nak.

Egy hitoktató rágalmazási ügye

Budapest, május 16. 1920 május 7-én, amikor még a budapestieknek sorba kellett állniok, hogy dohányjegyre a porciót megkaphassák, a terézköruti nagytözsde előtt sorban állott dr. Freidlieber Ignác 76 éves izraelita hitoktató. Orálhosszat állt a trafik ajtaja előtt és mikor rákerült volna a sor, a redőnyt lehúzták. — Emiatt méltatlankodni kezdett s a csendre figyelmeztető rendőrrel szö-
váltásba elegyedett, miközben a királyi ügyész vádirata szerint a következő kijelentést tette:

— A rendőrök ép úgy csinálnak, mint az Ébredők, akik köztudomás szerint embereket tesznek el láb alól. Friedlieber ellen hivatalból üldözendő rágalmazás címén megindították az eljárást. Ma vontam felelősségre a királyi büntetőtörvényszéken dr. Török Gyéza kuriai bíró tanácsa. Az öreg vádlott azzal védekezett, hogy a rendőröket nem sértette meg, talán csak az érbredőkről beszélt olyan dolgokat, amiket az újságokban lehetett róluk olvasni. Fel-

háborodott, mivel az ott álló rendőrök azt mondták neki, hogy vén kommunista zsidó, menjen Kun Bélához. Nagyon bántotta ez, mert hiszen több mint husz esztendő óta a toloncházban is hitoktató, havi 39 korona díjazás fejében. A bizonyítási eljárás lefolytatása után a vádat képviselő dr. Lehocky Miklós ügyész aiehnök kérte a vádlott elítélését. Dr. Wais István védő a hitoktató felmentését kérte, becsületlen munkával eltöltött életét, agkorát, felháborodását kérte enyhítő körülménynek betudni. A bíróság felmentette Friedliebert az ellene emelt vád alól azzal az indoklással, hogy nem a rendőrség felettes hatósága, csupán egy rendőrfőtanácsos adta meg a felháalmazást a büntény üldözésére.

A román király Varsóba

Bécs, május 17. A Neue Freie Presse jelenti Varsóból: A lengyel kormánytal tegnap hivatalos forrásból közölték, hogy Ferdinánd román király június elején Varsóba érkezik, honnan Krakkóba utazik. Mindkét városban bizottság alakul a király ünnepeies fogadásának előkészítésére.

Zita a fekete-sárga legitímisták ellen

A „Debreczeni Független Újság” bécsi szerkesztőségétől.

Bécs, május 15.

Wolff ezredes, a fekete-sárga legitímisták vezére néhány hét előtt pártja nevében memorandumot intézett Zita excsászárnéhoz és ezen — loyális legitímistától szokatlan módon — felhívta arra, hogy szakítson a régi császári és királyi kamarillával, amely tönkretette a monarchiát. Együttal kifejtette a memorandumban, hogy az ő pártja demokratikus császárságot akar és az osztrák nép a régi klikket nem fogja tűrni. Értesülésünk szerint Zita excsászárné most válaszolt a legitímistavezér memorandumára és válaszában erős szemrehányásokkal illeti a memorandum „forradalmi” hangzáért és azért, hogy az ezredes utasításokat mer adni a császári családnak.

Az angol—orosz konfliktus

London, május 17. Az Anglia és Oroszország közötti nehézségek megvitátása során Mac Neil másodállamtitkár a felsőházban kijelentette, hogy Anglia nem szándékozik tovább tárgyalni a szovjet kormányval az angol jegyzékben foglalt követelésekre nézve. Mac Neil biztosította azt, hogy a kormány hajlandó Krassinn fogadni és a szükséges határidő meghosszabbítást megadni, hogy a kormányval érintkezésbe lépessen. Az angol kormány azonban ragaszkodni fog az angol jegyzékben felállított követelésekhez. Lloyd George egy közbeiktatásával azt az óhaját fejezte ki, hogy a szovjettel folytatott tárgyalásokat. Asquith csatlakozott Lloyd George felhívásához és kijelentette, hogy Krassinnal való tárgyalás és a vele való megegyezés dolgában könnyebbéget lát.

Szabolcs község alatt nyolc ósregi sirra akadtak

Nyiregyháza, május 15.

A napokban nyolc sirra akadt Tóth Pál banda-gazda Szabolcs község alatti Vontatópart beagásánál, mely közvetlen a holt Tisza kanyarodásánál levő mély út mellett van. A sírokban esontvázakat találtak, amelyek minden valószínűség szerint a népvándorlás korából valók. Tóth Pál elmondásából tudják, hogy nem sorában voltak a esontvázak, de valamennyi fejfel nyugotnak, lábbal keletnek fektűt. Egyiknek ujján három gyűrű, karszntjain egy-egy karperec volt. A többi esontvázknál talált még öt bronz karperec, melyek között legértékesebb a nyitott s végén griffben végződő, kár, hogy közepén kettétörtűt. A három darab fűbevaló közül kettő sima bronzkarika, egy ezüstből való alsó hajlásán két-két gyöngyözött gyűrűcske között mozgatható csüngőrész alól bogycoban véz zódik, fölötté gömbös gyűrű van.

A talált tárgyak között van még két és három sodronyból fonott nyakpereg, végeik mint hurok és kampó járnak egymásba. Előkerült még egy féltiptyke és mészkögyöngy. A esontvázak 180 cm. mélyen voltak. Alattok 230 cmnyire a földszintől egy méter átmérőjű tűzhelyet találtak, azon egy ép holdsarlás fűlű bronzkori eszprot, távolabbi nagy és vastagfalú edények töredékeit, egyiknek szája 42 cm. átmérőjű volt.

Kiss Lajos nyiregyházi muzeumőr a veit értesítés után azonnal kiment a helyszínre. Kintlétekor találtak még elkorhadtt esontvázat, a felerészben elporladt koponya alatt és körül volt két kengyel, zabola és egy jókora nem messze tőle a domb szélén bronz karperecalaku csüngő dísz, melynek nyitott végződése kigyőfélhez hasonlít. A talált tárgyak száma 22. Kiss Lajos állítása szerint a most bevetett, de ősszel felszabaduló magas hát megásatása eredménnyel járna.

Erdős és Neumann
ER-KÓ
Cipőáruház
Plac-utca 75. szám.
Női és férficipők legjobb kivitelben. Fehér vászoncipők nagy választékban.

A Gambriusban
ma és minden este Kiss Béla és fiai zenekara játszik.

Jótekonyság a Cs...

Kedves es...
likus Fillerég...
ligens közön...
este zsulási...
színházat. A...
kedves darab...
kezdődött. A...
nyárt Geréby...
Kata, a telet...
dérét Timár...
melyesítette...
derek: Boldi...
Kata, Szabó...
H. Kiss Erz...
Máthé Baba...
Mariann, S...
Kronstein Li...

Nagy hatá...
táncosok pat...
Elsimerésünk...
táncosok nev...
Szücs Gabi...
nosvsky Sár...
szörményi M...
Egri Matild...
Áros Ilona...
Tibi, Kapros...
nyatsek Pisi...
tása Fancso...
Az előadás...
Ferenc Gyur...
töltötte ki. F...
kovitsuet Sa...
adták a leá...
Vargha Alic...
Baby, Somo...
ke, Szaplor...
lők közül kit...
szerepében...
Feri szerep...
lily Vilmos...
Béla, dr Ko...
járultak az...
vonásközök...
szott nagysz...
Nóth Antal

A moszk...

A berlini...
vából, hogy...
idény olyan...
programot...
kedvelő köz...
eddig soha...
mova 17 év...
fedeztek fö...
neplik a B...
va a napok...
vezető férfi...
rendezett s...
táncművésze...
mű és a h...
tekintésben...
nek és ke...
bant mg. A...
nekari has...
nagy népsz...
munista re...
tisztán kap...
ragyogó ü...
gyobb láto...
ház mutató...
lában „A...
Tosca”, R...
montov „D...
aires tánc...
vendégutáj...
padokon a...
művész s...
egy darab...
háiban pe...
ket hirdett...
Wagner r...

— ÜZL...
nagságba...
REGEDUS...
kértkedés

Jótekonycsü műkedvelő előadás a Csokonai-színházban

Kedves estét szerzett az Evangélikus Filléregylet a nagyszámu, intelligens közönségnek, amely tegnap este zsufozásig megtöltötte a Csokonai színházat. Az előadás Tóth Árpádné kedves darabjával: „Négy évszak”, kezdődött. A tavaszt Egmann Juci, a nyárt Geréby Pálma, Őszt Ganovszky Kata, a telet Tóth Lily, a tavasz tündérét Timáry Mancika ügyesen személyesítette. Bájosak voltak a kis tündérek: Boldizsár Margit, Weszprémi Kata, Szabó Magdus, Polgár Jolán, H. Kiss Erzsike, Cs. Szűcs Magda, Máthé Baba, Harsányi Irénke, Csink Mariann. Szépen szavalt Horvay-Kronstein Livike.

Nagy hatást váltottak ki a kis arató táncosok pattogós magyar táncokkal. Elfemerésünk jeléül ide iktatjuk a jó táncosok neveit: Diószeghy Olga, Cs. Szűcs Gabi, Markaly Aniko, Ganovszky Sárika, Fehér Márta, Böszörményi Margit, Enyedi Margit, Egri Matild, Ács Jolán, Szabó Etelka, Áros Ilona, Weszprémi Géza, Kapros Tibi, Kapros Laci, Gyarmati Pál, Horvay Pesti. A tánc ügyes betanítása Fancsovits nővérek érdeme.

Az előadás második részét Herzeg Ferenc Gyurkovits leányok c. darabja töltötte ki. Pompásan alakította Gyurkovitsné Sallay Gáborné. Ügyesen adták a leányokat Laczkó Annus, Vargha Alice, Horn Elza, Drezdner Baby, Somossy Sári, Harsányi Irénke, Szaplowiczay Zita. A férfi szereplők közül kiemeltek: Nagy Béla a Jankó szerepében, Laczkó Hózeif Horkay Feri szerepében, Lánczy István, Pauliny Vilmos, Törzsök Gábor, Rólkó Béla, dr Kovács Béla szintén hozzájárultak az előadás sikeréhez. A felvonások között a katonazenekar játszott nagyszerű precizitással a kitűnő Nöth Antal karmagy vezetésével.

A moszkvai színházi szezon

A berlini lapoknak jelentik Moszkvából, hogy az ottani téli színházi idény olyan gazdag és művészi művészi programot nyújt az orosz színházkedvelő közönségnek, mint talán még eddig soha. A szezon csillaga Avramova 17 éves táncosnő, akit az idén fedeztek föl és most hallatlanul ünneplik a Bolsoj-színházban. Avramova a napokban a tanácsköztársaság vezető férfijai részére külön előadást rendezett a valamennyiüket elragadta táncművészetével. Az Opera, a színház és a hangversenyek is, nívójuk tekintetében békeidőkre emlékeztetnek és közönség száma sem csapong meg. A mostani télen főleg a zenekari hangversenyek örvendenek nagy népszerűségnek. Dacára a kommunista rendnek, a legtöbb színház tisztán kapitalista alapon működik és ragyogó üzleteket csinált. A legnagyobb látogatottságot a Zimín-színház mutatja fel, melynek prorammlában „A hugonották”, „Carmen”, „Tosca”, „Russalka”, „Faust”, és Lermontov „Démond”-ja van. Nordkin, a híres táncos visszatért hosszú külföldi vendégutjáról és újból moszkvai színházadoknál arat nagy sikereket. A „kis művész színházban” Arisztofanész egy darabját készítik elő, a nagy színházban pedig zenekar hangversenyeket hirdetnek, melyeken Skrijabin és Wagner műveit fogják előadni.

— ÜZLETI KÖNYVEK mindenféle nagyszámban és kivételben kaphatók a REGEDÜS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében.

Az „Ég és földi szerelem” ravataljelenete meglepően eddigi a valóságban

Egy gazdálkodó különös előkészületei egy különös öngyilkossághoz

Amikor Molnár Ferenc „Ég és földi szerelem” című drámáját bemutatták, mindenki megdöbbent a negyedik felvonás ravataljelenetén, beléscsapatnak az emberek a rettenetes jelenés nézése és a kritikások egyhanguan megállapították, hogy Molnár lehetetlenséget csinált a ravatal-jelenettel, emberrel ésszel meg nem magyarázható lendületet vett fantáziája, amikor a ravataljelenetet úgy állította be, mint a valóságban is előjöhöt. A biharmegyei Sáp községben most olyan dolgok történtek, amelyek hihetővé, sőt teljesen valószínűvé teszik a háborzongató ravataljelenetet. Katona Péter sápi egyszerű gazdálkodó ember ismételte meg a valóságban a ravataljelenetet. Igazolta Molnár Ferenc merész fantáziáját. Közte és az „Ég és földi szerelem” Lontia között csupán a dráma kifejlésében van különbség: Lontia felszállt az angyalok közé, a villa elsőemeleti ablakából, míg Katona Péter az udvaron ázott gödröt magának, hogy azután fejét belefurva, ott fulladjon meg. Mind a kettő tragédia, az egyik a fantáziáé, a másik az élete. Amazt eddig valószínűtlennek tartottuk, emez azonban egyszerűbe reálisította amarra a valóság bélyegét.

„Csak harcolj a hazáért!”

A biharmegyei Báránd község mellett pár házaspár lakozik, akik a háború alatt Sápban éltek. Férjszáz lakosa közül a legismertebb, a leggazdagabb Katona Péter volt, aki 106 hold korlátlan ura volt. Felesége még 1913-ban meghalt s azóta az öregedő emberre gazdasszonya ügyelt fel. Katona Péternek egyetlen fia, István, a háború kitörésekor hárctérre ment és az orosz fronton küzdött 1915 végéig. A fiu hallotta, hogy most ez, most az a baltársa ment haza, felmentették, mivel öreg édesapjuk egyedül gazdálkodott otthon. — Levelet irt hát Katona István az apjának, akitől kérte, hogy mentesse fel őt a szolgálat alól. Az apja válasza rövid volt: — Maradj csak fiam és harcolj a hazáért!...

Katona István harcolt is becsülettel egészen 1917-ig, amikor egy olasz gránát elsöpörte őrhelyéről. Az öreg Katona Péter egyedül maradt a sápi 106 holdas birtokon. Megrokkantva, szívében kitörhetetlen fájdalommal turta tovább a földet Péter bácsi, öreg gazdasszonya jószágosan gondoskodott, hogy hiányt ne szenvedjen.

„Mennyiért temettet el?”

Multak az esztendőök ősz feje felé, forradalom, kommun, ellenforradalom még hírből sem volt ismeretes a sápi 106 holdas birtokon. Katona Péter földi dolgokban nem szenvedett hiányt, dusan esőpögtette a földi jólétet a kis birtok aranykalászos rónáira, még a ladafiába is jutott évenként egy-két garas. A földi jólét mellett az öregember lelke meg volt sebezve: teste nyugodtan pihent meg a nehéz munka után is, lelke azonban elkülönítve lebegett testétől messze két sírnál, hitvese és fia sírjánál.

Katona Péter márciusban töltötte be 67. életévét, dinom-dánom helyett azonban mással ülte meg az ünnepét. — Meghalok! — határozta el és ücsögölte születésnapján a gazdasszonyának. A gazdasszony megijedt, mert tudta, hogy amit a gazdája elhatároz, az úgy is történik. Vigasztalni próbálta az őszhajú magyart. — Mit sem használt.

Március végén Katona Péter találkozt Sári István földesi temetkezési vállalkozóval.

— Mennyiért temettet el? — kérdezte tőle.

— Ne vicceljen már, Péter bátyám! — hártotta el a kérdést Sári.

— Nem viccelek no, komolyan kérdeztem — felelt Katona —, ha olcsón csinálja, azonnal ki is fizetem. — És már nyult is a laibizsebbe.

Mikor Sári István látta a dolog komolyrafordulását, azt hitte, hogy végzetes betegség győzött Péter bácsi testét — lelki bajra nem is gondolt — üzletiesen válaszolta:

— Hát ha mindenáron akarja, eltemetem 35.000 koronáért.

Belecsaptak. Kész volt az „üzlet”. Katona Péter azonnal kiíratte a 35.000 koronát, de csak azaz: a feltétellel ha azonnal szállítja a koporsót, szemfedőt és az egyéb halotti dolgokat.

Katonáéknál ravataloznak

Másnap megrakott szekér állt meg Katona Péter háza előtt, sorjában leemelték az egyszerű ércokorsót, a ravatalállványt, a cifra gyertyatartókat és bevitték Péter bácsi hálószobájába. Sügött-bügett a falu, misztikus csodálattal néztek Katona Péter házára az egyszerű falusi emberek, mert ami belül történt, az valójában nem a görögös föld egyszerű teremtvényei idegenek való volt.

Katona Péter, amint megkapta a temetési holmit, azonnal hazafogott ravatala elkészítéséhez. A kecskelábra felrakta a nehéz okorsót, kibélelte fűrészporral, a gazdasszony-nyal kis vánkost készítettett a koporsó fejéhez, meggyújtotta a sárga viaszgyertyákat és egy hónapon keresztül ravatalon töltötte az éjszakáit.

— Ne kezdjen ki az Istennel, Péter bácsi! — sirta jajongva a gazdasszony, de Katona Péter mélyseges nyugalommal felelt:

— Olyan jól nyugszom a koporsóban, hogy nemsokára örökre hozzátérek...

Egy hónapon keresztül nem mozdult ki a házából Katona Péter, egy hónapon keresztül minden este felvette halotti ingét és befeküdt a koporsóba. Gazdasszonya kisirt szemekkel virrasztott az élőhalott mellett, bugya siratta urának elkészült lelkét, mely többé vissza se tért.

A falubeliek messze elkerülték Katona Péter házat, az egyszerű emberek mindnyáian babonásak. Még a kisbíró is ezt hajtogatta:

— Átok ül azon a házon!

— Az öreg az ördöggel cimborál! — mondogatták mások.

Katona Péter pedig tovább élte a maga külön, koporsós-életét. Ha a gyertyák kiégtek, frissel cserélte ki őket.

— Ha nem ég a gyertya — mondogatta — akkor a lelkem ég el.

Pedig a lelke már javában égett, lobogott, már nem lehetett eloltani többé. Nef sokáig fakult az arca a sárga viaszgyertyák fényénél, csak addig, amíg teste már nem bírta visszavárni elbitangolt lelkét. Katona Péter megidézte a halált — nem jött, végre is leszállt a koporsóból és kiment érte az udvarra.

A halál...

Kaszás lovag négy hétig váratta Katona Pétert, aki pedig egykedvűen cimborált vele éjszakánként. Három nappal elelőtt, egy szép vasárnap hajnalban, amikor a nap korongja már fel-

felé bukácsolt a látóhatár létráján, Katona Péter elvesztette türelmét.

— Nem jössz, majd éred meggyek — mormogta magában és leszállt a ravatalról. Kiment a kertbe.

Asót, kapát vett elő, egy kilencvencentiméteres gödröt ásott, beléállított egy dézsát, megtöltötte vízzel, füleit bedugta rongyokkal, feje köré ruhát csavart, hogy vergődés közben ne sérüljön meg az arca, mert az fájna és fejt a vízzel tele dézsába nyomta. Teste rángatózott jó ideig, ki azonban nem tudott szabadulni, mert ruhába csavart feje beleszorult a dézsába. Pár perc alatt megfulladt.

Mikor már egészen megvirradt, a gazdasszonya, akit a koporsó mellett éjszakázás nagyon megviselt, felébredt a koporsó mellett széken és a ravatalra tekintett. Urát nem látta ott. A babonás asszony már azt hitte, hogy teste is elszállt a lelke után, amikor észrevette, hogy árva-nyitva a kertbevezető aút. Rosszat sejtve, kiment a kertbe és az egyik rózsaszövényben megtalálta Katona Péter különös helyzetben levő tetemét. Zokogva borult gazdájára, aki koporsós életében sem feledkezett meg róla. Százhat hold földjét a református egyháza hagyta, de meghagyta, hogy gazdasszonya 10 hold földön özvegye pedig 28 hold föld haszonélvezetét kapha életük végéig.

Katona Péter temetésén senki sem volt ott, csak a gazdasszonya. A falu népe még halottaiban is félt Katona Péter uratól, aki cimborált az ördöggel és kihívta maga ellen az Isten haragját. Katona Péter pedig azóta már számonkérte a halálót a késlekedést. Teste eljutott a zsiros földbe, amiret annyi ideig túrkált, lelke azonban még sokáig ott fog lebegni Sáp község felett, amelynek lakói talán elmulásukig elkerülik messze a ravatalos házat, amelyből Katona Péter lelke oly furcsán elbitangolt. — Évek múlva, majd amikor holdas eseten kívül a sápi gazda háza elé, csendesen fogja mesélni unokáinak Katona Péter gazduram tragédiáját, ördöggel, halállal való cimborálását. (—)

Tovább drágul Budapestén a borjú, sertés, a tojás és a vaj

Budapest, május 17. Szűnmet nélkül drágul tovább a vásárcsarnok. Legújabbban a borjú- és a sertés ára emelkedett 200—300 koronával. A borjú ára, amely pénteken 1400—1640 koronába került, ma 1600—1740 korona. A hátulja 1600—1940 koronáról 1900—2260 koronára emelkedett. A sertésárak 200 koronával drágult 2500—2600 koronára. A comb, lapocka és tarja 2200—2300 korona, a zsír kilója 2100—2300 koronába került. A marhahús a múlt hét vége óta nem változott, az elsőrendű részei 2000—2300, másodrendű részei pedig 1720—2000 koronába kerülnek.

A halpiac változatlan. Az élőponty kilója 1400—2000 korona, a kárász 800 korona, a compó pedig 1000 K. A vágott baromfi piacán drágult a tyúk, melynek kilója ma 1800—2000 korona. A liba és kacska 1800 koronába került, a pulár kilója 1800—2200 korona, az idei liba kilója pedig 3000 korona.

A tojás péntek óta tovább drágult 4 koronával. Ma darabja 55—56 koronába, 200 koronával emelkedett a vaj ára is, melynek kilója 3600 korona. Egy liter tejt a nagy vásárcsarnokban 560 koronába került.

Némileg olcsóbbodott a zöldségpiac. A káparábé fejenként 200 K-ról 170 K-ra ment le, 20 koronával olcsóbb a spenót, melynek 80 korona az ára. A sóska már csak 150—170 korona. 150 K-val olcsóbb az uborka, melynek kilóját 2200 K-ért adják. A karfiol ára 2400—2600 K. Az új kel kilója 380 K. A zöldség 70 K. A burgonya 34—35 K. Volt a piacon egres, melynek kilóját 500—600 koronáig adták. A sampinyon-gomba ára 2600 K.

Alföldi könyv- és papírkereskedés ismét megnyit! Hunyadi-utca 14. sz. TELEFON: 14-86.

ÚJ GÉPJAVÍTÓ MŰHELY! Van szerencsém értesíteni, hogy a volt Vértess Testvérek cégtől megváltam és MIKLÓS-UTCA 53. SZÁM ALATT önönnan berendezett gépjavitó műhelyt nyitottam, ahol mindenféle gépjavitást, vasaszerelvény munkát és autógépjavitást válllok. Szíves partfogást továbbra Vértess János, cég baltája. Is kérvé ltszlettel

Tűz a Weinstock-féle butorgyárban. Ma délután 6 órakor a Külsővárszárter 15. szám alatt levő Weinstock-féle butorgyár padlásán tűz ütött ki.

Nyolevanóti hold földet visszacsatoltak Magyarországhoz. A határkizáró bizottság még a tél folyamán Magyarországnak ítélte a nagylaki kendergyár környékén egy föld-sávot, mely a nagylaki kendergyáré volt és amelyre a gyár üzemének folytatásához szüksége van.

Pünkösdi vasárnapia a nyomorgó diákokért.

Becsületsértő a kommunista szóval való megjelölés. Érdekes ítéletet hozott az elmúlt héten a nezsideri járásbíró, Széll Zoltán dr. kerületi főurvos ugyanis becsületsértés miatt beperelte Alexander Aurélius Cutilina nezsideri gyógyszerészt, mivel egy alkalommal Széllről úgy nyilatkozott hogy kommunista.

Aranykoronában követelik a bért az osztrák fémgvári munkások. Bécsből jelentik tudósítónk: Az osztrák vas és fémgvári munkások szövetsége holnap ülésre hívta össze tagjait, hogy megvitassa a munkások új bérvégeléseit.

A mayerlingi tragédia hiteles története. A mayerlingi tragédiáról, melynek áldozata Rudolf trónörökös lett, nemsokára fellebben a titok fátyla. Ferenc József király és V. Császár báróné eredeti levelei és a rendőrség hivatalos jegyzőkönyvei alapján az Ujság jövő szerdai számában kezdi meg a tragédia közlését.

Hirdetmény. A m. kir. földművelésügyi miniszter urnak 92.500—1923 sz. körendelete értelmében figyelemre méltó a város érdekelt lakosságát, hogy a hasznos szárnyas vadak tojásainak összeszedésétől és bármily célra leendő felhasználásától, vagy megsemmisítésétől tartózkodjanak és így cselekedetektől gyermekeiket is tartásáig vissza. — annyal is inkább, mert idevonatkozólag a hatóság a legszigorúbb ellenőrzést fogja gyakorolni és a vétkesekkel szemben a legerélyesebben fog eljárni. Debreczen, 1923. évi május hó 1. Városi tanács.

Érteítés. Debreczeni mechanikai fehérműállalat üzemét e hó 22-én Széchenyi-utca 30. szám alatt megkezdte. Villanyra való berendezése garantálja a precíz és gyors munkát.

Állandó díjtalan kiállítás a „Remény”-ben kőznaponként fél 9-től fél 1-ig és 3—6-ig. Piac 85.

Molykár ellen szörmék megóvásait felelősséggel vállal Klonda szücs, barkamara. Telefon 14—25.

Vízvezetési és bádógosmunkát Fülöp. Csapó-utca 3. Telefon 917.

Gyöngyök, ruhadiszek, csipkék, szallagok legnagyobb választékban Benyás Emil főtéri üzletében.

Ékszereket legmagasabb ár mellett vesz Weisz Mihály és Társa, Hatvan-utca 1. Püspöki palota.

A debreczeni országos vivóverseny

A Békessy Béla Vivó Club pünköszt másodnapján rendezendő országos kardversenynek jelentőségét legjobban a már eddig beérkezett nevezések mutatják meg, nemcsak impozáns számukkal, hanem mert a mezőnyben a magyar vivás minden számottevő reprezentánsa ott lesz.

A MOVE Schenker Zoltán, Uhlyarik Jenő, Bigen Albert, a MAC Tersztyánszky Ödön, Sz. Nagy Béla, Kőczy Aladár, Gombos Sándor, dr Borsay Győző, a MAFC dr Posta Sándor, Széchy László, Glykaisz Sándor, Bealitzky Géza, Kalmár István, a BEAC Tihanyi László, Parragh Béla, dr Mislény Károly, a BBTE Szelényi Géza, Czeiner László, a TTC Heltay Tibor és Lévy Béla indulását biztosították; Nyiregyházi Vince Andor, Faragó Ödön, Dittmer Emil, Duducz István, Radványi Ottó, Pécsről Majunke Walter, Holly Jenő, Harv Mihály, Dávid József, Szegedről Kalmitzky Gusztáv és a BBVC gárdájából Beczner József, Majerszky Béla, Takács Elemér és dr Tolnay Kálmán vesznek részt az emlékversenyen.

Ez a névsor még nem teljes, mert a Nemzeti Vivó Club és a Wesselényi Vivó Club csak ezután küldik be nevezésüket, de már most megállapítható, hogy ilyen előkelő mezőny az idén magyar versenyen még nem került össze. A benevezettek közül négyen: Tersztyánszky, Posta, Széchy és Glykaisz tagjai Magyarországról reprezentatív kardsapatának, mely a jövő évben a magyar színek képviselői fogja a párisi olimpiáson, hogy megismételje a londoni és stokholmi világversenyeken kivívott győzelmét.

Egyénileg ebben a pillanatban talán Postának van legtöbb esélye, aki a legbiztosabban képviseli a magyar vivás karakterét. Különösen a támadásban erős, igen energikus, gyors, biztos kezű, elsőrendű tempóérzékkel úgy, hogy a győzelem aligha lesz tőle elvitható. A küzdelemben azonban döntő módon bele fognak szólani Schenker, Uhlyarik és az idej banok

Garai is, akinek indulása szintén biztos, valamint Tersztyánszky, Glykaisz és az utóbbi versenyeken meglepően feljavult Széchy is.

Külön érdekessége lesz a Békessy-emlékversenynek, hogy a fővárosi és vidéki vivók most találkoznak első ízben ilyen nagy számban egymással, hogy ez lesz Budapest és a vidék első komoly erőpróbája. A vidékiek közül a pécsi Majunke a legjobb, klasszikus szépen vivó Dávid, a pécsi katonai főreáliskola vivómestere is. A szegedi Kalmitzky főhadnagy született vívótehetség, legnagyobb erőssége pompás lábtechnikája, a debreczeni Beczner órnagy nyugodt biztossága, Majerszky gyorsasága, kitűnő tempóérzék és Takács igen erélyes, tusszerű vivása ismeretes; a nyiregyháziak közt Vince a legjobb. Bizonyos, hogy mindnyájan jól megállják helyüket, ha győzelemre nem számíthatnak is, mert hiszen a Békessy-emlékverseny világvizonylatban is olyan erős küzdelem jelent, hogy aki megnyeri, az ma a világ első vivója.

A pünköszt verseny társadalmilag is jelentős esemény lesz, a fővédnök Kormányzó is képviselteti magát rajta s teljes számban megjelenik a díszes védnöki kar, köztük Belitska Sándor honvédelmi miniszter, Gyönyörű tiszteletdíjak jöttek össze, eddig tízenhárom úgy testületek, mint magánosok részéről, de még most is történnek felajánlások úgy, hogy a Békessy-emlékverseny a szezon leggazdagabb díjazású küzdelme lesz. A tiszteletdíjakat, köztük a 42 cm. magas ezüst Békessy vándorserleget, amelyet Békessy Béla 1905-ben mint a honvédelmi miniszter díját nyert, pénteken és szombaton a Méliusz kirakatában állítják ki.

Az agilis rendező club mindent elkövet, hogy a magas sportértékű verseny kereteit minél impozánsabbá építse ki s bizonyosra vehető, hogy pünkösztkor rekordszámú közönség fogja végignézni a klasszikus küzdelmeket.

SPORT

UTE—VASAS 1:0. Magyar Kupamérkőzés, a Vasas 8 tartalékkal játszott.

Készülődés a párisi olimpiászra. A magyar Olimpiai bizottság ma délután az Országos Testnevelési Tanács helyiségében rendkívüli ülést tartott. Az ülés főtárgya az 1924. évi párisi olimpiai küldetés kérdése volt. A bizottság a költségeket részben társadalmi uton részben pedig állami támogatásból kívánja előteremteni. A második pont a Magyar Uszó Szövetség képviselőinek előterjesztésére a 100 méteres mellúszásnak az olimpiai programba való beiktatása volt. A bizottság ebben a kérdésben nem foglalt el véglegesen állást.

A pünköszt program. A kettős ünnepen megindul a küzdelem az Ezüstlabdaért, mely évente vissza-vissza fog térni. Négy csapat fog küzdeni az idén az értékes vándordíjért az Újgőz-téren. Pünköszt vasárnapján fél 4 órakor a DTE játszik a DVSC csapatával, utána a DKASE—DMTK mérkőzés kerül sorra. Pünköszt hétfőn az első mérkőzés a DMTK—DTE között játszódik le, a főmérkőzés keretében a DVSC és DKASE találkoznak. Mindkét nap küzdelmeit élénk érdeklődés kíséri.

Felhívom a DKASE uszószakosztály vezetőjét és uszó tagjait, hogy szombaton délután 6 órakor az Arany Bika úszóteremben feltétlenül jelenjenek meg. Érdeklődőket szívesen látunk Aczél, előadó.

tály vezetését és uszó tagjait, hogy szombaton délután 6 órakor az Arany Bika úszóteremben feltétlenül jelenjenek meg. Érdeklődőket szívesen látunk Aczél, előadó.

A DKASE futballszakosztálya csütörtök este 8 órakor a Royal-kávéházban szakosztályi ülést tart.

Szakosztályi ülés. A DTE futballszakosztálya ma este fél 9 órakor a Gambirius külön termébe fontos szakosztályi ülést tart, melyre a tagok minél nagyobb számban való megjelenését kérjük. Elnökség.

Tréning. Ma délután 4 órától a DTE ifjúsági I/b. és I. csapatai nagy tréninget tartanak, melyre a játékosok minél nagyobb számban való megjelenése kívánatos. Intéző.

KÖZGAZDASÁG

Tőzsdei magánforgalom. Zürichi zárlat: Budapest 0.10 és fél Budapest, május 16.

Hosszu idő óta nem voltak olyan sima lefolyásnak a Giro ügyei, mint ma. Máskor még esendes napokon is eltartott 1—fél 2 óráig, míg elvégezték a munkát, ma 12 órakor elcsendesedett a tőzsde. A részvénytőzsde bankközi forgalmában a promt darabokat keresték, mert a készpénz mely tegnap 2 százalékos volt, ma reggel 1 százalékosra esett vissza. Salgó 108—110000, Államvasút 98—100000, Osztrák Hitel 157000—15500, Cukor 485000 Rima 28500—29000, Georgia 144—145000, Ganz-Villanyos 295000, Kőszén 368—70000, Lichtig 27000.

Zürichi zárlat. Zürich, május 16. (Zárlat). Berlin 120, Hollandia 21720, Newyork 555, London 2500, Páris 3705, Milánó 2695, Prága 1655, Budapest 10 és fél, Belgrád 575, Varsó 114, Bécs 78 és egy-negyed, osztrák bélyegzett 78 és egy-negyed, Szófia 445.

Terménytőzsde. A mai terménytőzsdén tartott árak mellett csendesebb volt az üzlet. Hivatalos árak: Sörárpa 165—75, tengeri 155—157 és fél, a többiek változatlanok.

A devizaközpont hivatalos árfolyamai. Valuták:

Table with columns: Valuta, Vétel, Eladás. Includes entries for Napoleon, Hollandi forint, Angol font, Márka, Lira, Francia frank, Szokol, Svájci frank, Lei, Osztrák korona, Dollár, Lengyel márka, Dinár.

Table with columns: Devizák, Vétel, Eladás. Includes entries for Belgrád, Amsterdam, London, Berlin, Milánó, Páris, Prága, Zürich, Bécs, Newyork, Varsó, Buakrest.

NYILTTÉR

Nyilttér. Tudatjuk igen tisztelt vevőinkkel, hogy Kővári Ede alkalmazottunk a mai napon cégünkötől megvált, semmitéle üzletkötésre és pénzfelvetelre nem jogosult. Tisztelettel Leitner és Römer rövid-, szövött és norinbergi árú nagykereskedés Debreczen, Hatvan-utca 2. * E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Feldheim Imre POSZTÓHÁZ Kossuth-utca 6. még mindig a legolcsóbb bevásárlási hely!

SZÍNHÁZ

MŰSOR: CSÜTÖRTÖK C) bérllet: Boszorkány (Halassi M. fellépte). PÉNTEK bérlletszűnet: Bajadér (Tímár Ilja, Kováts Terus, Unger, Markovits, Szigeti fellépte). SZOMBAT délután: Cserehere (Kardoss Géza fellépte). SZOMBAT este bérlletszűnet: Bajadér VASÁRNAP délután: Boszorkány. VASÁRNAP este bérlletszűnet: Bajadér. HÉTFŐ délután: Ártatlan Zsuzsi. HÉTFŐ este bérlletszűnet: Bajadér. KEDD bérlletszűnet: Bajadér.

Mozgósínházak. Apolló Bimbula, ma utolára az Apollóban. Max Linder főszereplésével 7 évig nem lesz szerencsém, vigjáték 5 felvonásban, pénteken az Apollóban. Vígszínház Vígszínházban utolára: Halálétra. Izgalmas artista regény, világhírű Albertini testvérekkel.

TAVASZI RUBÁKAT FEST, TISZTIT, KIFOGÁSTALANUL GALLÉRT ÉS KEZELŐT HÓFEHÉRRE MOS HRABÉCZY ZOLTÁN SZÉCHENYI-UTCA 18. SZÁM.

Szőnyeg, függöny, ágyszerítő és lópokrócot a legolcsóbban beszerezhet HORN ÉS ERDÉLYI CÉGNÉL Debreczen, Kossuth-utca 19. szám.

Megbízható minőségű gyapjuszövetet Feldheim Dezsőnél vásároljon. Piac-utca 67, szám. Telefon szám 1105.

APOK... ház? ... és por... csanakis a... üveg... ház... vásárol... hat... am. alatt.

Az Első debreczeni mészhomok téglagyár Rt.
 Diószegi-uti gyártelepén szolid napi árban
 állandóan kapható kicsinyben és vagontételekben
mészhomoktéglá
 cementcserép, mész és mák cement.
 Telefon 10-09.

**AMATŐR
 FÉNYKÉPEZŐKNEK**
 1923 májusi árjegyzéket bérmentve
 küld
HERLANGO Magyar foto-
 ipar Rt.
 Budapest, VII., Király-utca 69. sz.
 Telefon: József 119-50.

MEGHIVÁS.
 A Debreczeni Gőzfűrés- és Faárnyagár
 Részvénytársaság
 1922. évi rendes közgyűlése
 1923. évi május hó 26. napján délelőtt
 11 órakor lesz Debreczenben, az Al-
 talános Forgalmi Bank Részvénytár-
 saság helyiségében (Ferencz József-
 ut 32. sz.) megtartva, melyre a tár-
 saság részvényeseit tisztelettel meg-
 hívja

az igazgatóság.
 Táragsorozat:
 1. Az igazgatóság és a felügyelő-
 bizottság jelentései a lefolyt üzletév-
 ről, az 1922. évi mérleg megállapí-
 tása, a nyereség felosztása és a fel-
 mentvény megadása iránti határozat.
 2. Alapszabálymódosítás.
 3. Igazgatósági tagok választása.
 4. Felügyelő-bizottsági tagok vá-
 lasztása.
 5. Az igazgatóság és a felügyelő-
 bizottság tiszteletdíjának megállapí-
 tása.

FIGYELMEZTETÉS:
 A mérleg és mellékletei a közgyű-
 lést nyolc nappal megelőzően a tár-
 saság helyiségében az üzleti órák
 alatt megtekinthetők.
 A közgyűlésen szavazati jogát csak
 azon részvényes gyakorolhatja, aki
 részvényeit a le nem járt szelvények-
 kel együtt a közgyűlést legalább
 négy nappal megelőzően a társaság
 pénztáránál, vagy az Általános For-
 galmi Bank Részvénytársaságnál le-
 tébe helyezte.

**Megbízható
 bevásárlási forrás**
Szabó és Zengewald
 rőtös és rövidáru üzlete,
 Szent Anna-utca 3. sz.

É p ű l e t f a, deszka, lécz,
 kátrányos fedőlemez és mindennemű építési anyagok legolcsóbban beszerezhetőek
Burger és Weinberger fatelepén,
 Szoboszlát-ut 1. :: :: Telefon 11-82.
 Száraz tűzifa házhoz szállítva megrendelhető.

LINOLEUM VIASZROS VÁSZON
 békemínőségű
 87 cm. széles K 4600—, 87 cm. K 6100—
 100 cm. széles „ 6900—, 115 cm. „ 9600—
FUTÓSZÖNYEG
 gyapju és spárga
 88 cm. széles métere 3200—, 4200—161
 90 cm. széles métere 4000—, 5700—161
 minden árban.
LINOLEUM ÁRUHÁZ Haas Lipót
 Ferenc József-ut 58. Telefon 9-83. Megyeháza
 mellett.

**Zander-féle és
 vizgyógyintézetemben**
 az órák beosztásai:
Férfiak: d. e. 7-10 óráig,
 d. u. 5-11,8 óráig.
Nők: d. e. 10-1 óráig,
 d. u. 2-5 óráig
 látogathatják az intézetet.
 Vízkurák, iszap-, szénsavasfürdők,
 Zander-féle és svéd gyógytorna
 Tisztelettel
Dr. Szász Adolf
 orvos, tulajdonos.

MEGHIVÁS.
 A Debreczeni Üvegkereskedelmi Rt.
 1922. évi rendes közgyűlése
 1923. évi május hó 26. napján déli
 12 órakor lesz Debreczenben, az Al-
 talános Forgalmi Bank Részvénytár-
 saság helyiségében (Ferencz József-
 ut 32. sz.) megtartva, melyre a tár-
 saság részvényeseit tisztelettel meg-
 hívja

az igazgatóság.
 Táragsorozat:
 1. Az igazgatóság és a felügyelő-
 bizottság jelentései a lefolyt üzletév-
 ről, az 1922. évi mérleg megállapí-
 tása, a nyereség felosztása és a fel-
 mentvény megadása iránti határozat.
 2. Az igazgatóság javaslata a tár-
 saság jelenlegi 3.000.000 koronás alap-
 tókéjének 10.000.000 koronára leendő
 felemelése iránt.
 3. Alapszabálymódosítás.
 4. Igazgatósági tagok választása.
 5. Felügyelő-bizottsági tagok vá-
 lasztása.
 6. Az igazgatóság és a felügyelő-
 bizottság tiszteletdíjának megállapí-
 tása.

FIGYELMEZTETÉS:
 A mérleg és mellékletei a közgyű-
 lést nyolc nappal megelőzően a tár-
 saság helyiségében az üzleti órák
 alatt megtekinthetők.
 A közgyűlésen szavazati jogát csak
 azon részvényes gyakorolhatja, aki
 részvényeit a le nem járt szelvények-
 kel együtt a közgyűlést legalább
 négy nappal megelőzően a társaság
 pénztáránál, vagy az Általános For-
 galmi Bank Részvénytársaságnál le-
 tébe helyezte.

PIPERE SZAPPANOK — OROSZ KÖLNIVIZEK
Parfümök · Fogpaszták · Fogkefék · Arckrémek
 mindenféle piperezikketek legolcsóbban szerezhet be a
KORZÓ DROGUERIÁBAN, Piac-u. 42 Telefon 14 80.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szóig 100 korona, minden további szó
 10 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szóig 150 korona, minden további szó
 15 korona. — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számíttatnak.

VÉTELEK

Aranyat
 ezüstöt,
 brilliánsot,
 hamisfogakat
 magas árban
 vesznek **Schiffmann**
 ékszerész Piac 67.
 Frohner-épület

ELADÁS

Kalaplakkot
 vegyen Stern festéküzle-
 tében, kiváló minőségűt,
 legolcsóbban Piac-utca
 10. Bikavai szemben.

Szárastűzifa

apított és hasáb hához
 szállítva legolcsóbban
 Unió fatelepen, Ispótyá-
 telep 1. Telefon 7-79.

Ébédlők,
 hálók, burorok legolcsóbb-
 ban beszerezhetőek Piac-
 utca 83. az udvarban.

Hencserek,
 plus diványok, matra-
 cok készen kaphatók
 Debreczenszky kárpitos-
 nál, Halköz 8.

Bőr,
 gobelin garnitúrák, plus
 diványok, matracok,
 hencserek, berzsely
 fotelek kaphatók Szántó
 kárpitosnál, Zugó-utca.
 Telefon.

Portlandcemeat
 kapható a Debreczeni
 Műgyárnál.

Két
 vaskánya, egy pult mér-
 leg, egy modern díofa-
 asztal két darab két
 méteres benyiló ablak
 eladó. Simonffy-utca 19.

Egy
 500 kg os 10-es mérleg
 eladó. Cim Friedmann
 és Asztalos, Széchenyi-
 utca 6.

Gyermekkosci
 takaróval eladó. Péterfia
 6. Udvarban hátul dél-
 után 4-6 között meg-
 tekinthető.

**KIJÁTSZOTT
 RÉGI
 KITÜNŐ HANGU
 HEGEDŰ**
 25
 EZERÉRT
 ELADÓ
 SZIVESSÉGBŐL
 AZÉL
 ANTIQUARIÁRIUMBAN
 ELSŐ TAKARÉK
 PALOTA

Imaszék
 Kápolnás-utcai tem-
 plomban hat férfi, két
 női pénteken május
 18-án d. e. 11 órakor
 helyszínen eladatik.
 Vevő azonnal birtok-
 lába veheti

KERESLET

Aranyat,
 ezüstöt, brilliánsot, zá-
 logcédulát vess legolcsó-
 gasabb napi áron Steiner
 Mihály, Hatvan-utca 2.
 szám, I. emelet.

Zongorák,
 hegedűk, vonóhangsze-
 rek javítását elvállalom
 Liska, Batlan-utca 27

Komolyabb nő
 pénztárkezelés- és egy-
 szerű könyveléshez fel-
 vétetik. Központi férfi
 ruha-áruház, Piac utca
 13.

Kimérőnőt
 keresek szombat- és
 ünnepnapokra Kiss
 Józsefnél, Piac-utca 83.

Komoly
 német nyelvőnt keres-
 sek 10 és 12 éves gyere-
 kek mellé. Ajánlatok
 Központi férfiruha áru-
 ház, Piac-utca 13. Aszódi

**Kifutó
 fiut vagy
 leányt
 felvesz a
 Hegedűs és Sándor
 Rt. nyomdai osztálya.
 Piac-u. 49.**

Jobb
 nagy- és kismunkások
 felvételt a Központi
 férfiruha-áruház Aszódi.

**Lapkihordó
 asszony**
 felvétetik lapunk
 kiadó hivatalában
 Piac-utca 49.

Kereskedelmi
 végzett ki-asszony állást
 nyer Weisz festéküzlet,
 Hatvan-utca.

**Egy szoba
 konyha
 bútorral
 megvételre
 kerestetik.**
 Cim a kiadóban.

VEGYES

Pálkakötő üstök,
 mosó- és cserütök ké-
 szen, legolcsóbban
 Mándoki rézművesnél
 Arany János-utca 13. sz.
 Ócska vöröskereszt napi
 áron vesz.

Gyermekkosci
 és alkatrészek a legzöl-
 sebb kivitelben kap-
 hatók. Továbbá bármely
 vas- vagy fémnikkelezé-
 sek és csiszolások, fém-
 és tömegmunkák szak-
 szerűen gyártatnak.
 Pongrácz műlakatosság,
 Domb-utca 20. Tanulók
 felvétetnek.

Elsőrendű
 berlini sapkakészítés.
 Mindennemű civilsap-
 kák, gépielt kalapok leg-
 szebb kivitelben készül-
 nek Fiaom sapkák ké-
 szen is kaphatók Szé-
 chenyi-utca 16, kereszt
 épület.

Beköltözhető
 ház nagy udvarral és
 kerttel a békeár feléirt
 eladó. Timár-utca 11.
 Telefon 10-92.

Sapkaüzem
 készít mérték sze-
 mértékű külön
 böző sapkát, gépielt kala-
 pót. Dus raktár Schön-
 néi Piac-utca 6 és az
 üzemben Külsővási-
 út 19/a. Szabónak árendé-
 mény.

Örökbeadnám
 3 éves kisleányomat
 keresztény családnak
 Cim a kiadóhivatalban.

Piu, leány
 és
Flabi ruhát,
 kabátot, fehér-
 neműt hozott
készít
 DR. HEGEDŰSNÉ
 Gyermekdivatháza,
 Simonffy-u. 2. sz.

Nyaraló
 Nagyerdőnél újraépítve
 árnyas, verandával (bi-
 tor) békeárért kiadó
 Komlósi út 16., ötkor.

Menekült órák
 szakszerűen,
 meglepő
 olcsón
 vállal
 javításokat
 Rákóczi-utca 36. sz.